

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/684/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613208579
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5613208579.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcov: 1/ L. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX H. X., štátna občianka SR, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony, zastúpenej hmotnoprávne: F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX H. X. ako opatrovníkom, procesnoprávne žalobkyňa v rade 1/ zastúpená Mestom Liptovský Mikuláš ako kolíznym opatrovníkom, 2/ N. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX H. X., štátny občan SR, zastúpeného: JUDr. Milanom Hodanom, advokátom, so sídlom L. M. XX, XXX XX R., proti žalovanej: F. Z., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX H. X., štátna občianka SR, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobkyne v rade 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5C/215/2013-76 zo dňa 06.10.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5C/215/2013-76 zo dňa 06.10.2014 vo výroku, ktorým súd uložil žalobcom v rade 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť štátu spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 185,22 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti (veta prvá a druhá výroku) zostáva uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5C/215/2013-76 zo dňa 06.10.2014 nedotknuté.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie o návrhu žalobcov, ktorým sa domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú., obec a okres H. X., zapísaným zapísané na LV č. XXXX, a to rodinnému domu súp. č. XXX, stojacom na pozemku parc. č. C KN 1682/2, pozemku parc. C KN 1682/1 - záhrady o výmere 540 m² a pozemku parc. č. C KN 1682/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 463 m². Súčasne vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva. Žalobcom v rade 1/ a 2/ zároveň uložil povinnosť zaplatiť štátu spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 185,22 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, žalobou, doručenou súdu dňa 20. 08. 2013, sa žalobcovia v 1/ a 2/ rade prostredníctvom právneho zástupcu domáhali voči žalovanej zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam.

Výzvou zo dňa 25. 11. 2013 súd vyzval žalobcov prostredníctvom právneho zástupcu, aby v určenej lehote predložili súdu znalecký posudok, preukazujúci cenu predmetných nehnuteľností za účelom vyrubenia súdneho poplatku v zákonnej výške. Žalobcovia boli súčasne poučení, že v prípade nepredloženia znaleckého posudku súd v zmysle ust. § 7 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch priberie do konania znalca na vypracovanie znaleckého posudku, pričom žalobcom bude uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Na uvedenú výzvu žalobcovia žiadnym spôsobom nereagovali a požadovaný znalecký posudok nepredložili. Z uvedeného dôvodu súd uznesením zo dňa 25. 03. 2014, č. k. 5C/215/2013-16 ustanovil súdnu znalkyňu Ing. Danu Piatkovú a uložil jej stanoviť cenu predmetných nehnuteľností. Súdna znalkyňa vypracovala a predložila písomne znalecký

posudok č. 49/2014 zo dňa 28. 04. 2014, ktorým stanovila cenu nehnuteľností. Uznesením zo dňa 23. 06. 2014, č. k. 5C/215/2013-66 súd priznal znalkyni znalečné vo výške 185,22 Eur, ktoré bolo vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu, keďže žalobcovia nezaplatili súdu v stanovenej lehote preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním.

Pri podaní žaloby nebol zaplatený súdny poplatok, preto súd v súlade s ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „ZoSP“) vyzval žalobcov v rade 1/ a 2/, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy zaplatili súdny poplatok za návrh, každý z nich v sume 2.079,50 Eur. Zároveň boli poučení o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. Výzva bola právnomu zástupcovi žalobcov doručená dňa 25. 06. 2014. Lehota na zaplatenie poplatku uplynula dňa 10. 07. 2014., ktorí žalobcovia napriek tomu nezaplatili. S poukazom na ust. § 10 ods. 1 vety prvej a druhej zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch okresný súd rozhodol o zastavení konania. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p., keď konštatoval, že žalobcovia nezaplatením súdneho poplatku z procesného hľadiska zavinieli zastavenie konania, preto žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania. Nakoľko žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, prvostupňový súd jej ich náhradu nepriznal.

O náhrade trov konania štátu rozhodol súd podľa ust. § 148 ods. 1 vety prvej O.s.p. Konštatoval, že v konkrétnej veci vzniklo štátu právo na náhradu trov konania, ktoré platil voči žalobcom. Konanie bolo zastavené, pričom právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanej. Súd neuložil žalobcom nahradiť žalovanej trovy konania iba z dôvodu, že si náhradu trov konania neuplatnila. Trovy štátu pozostávali zo znalečného vo výške 185,22 Eur, ktoré bolo vyplatené znalkyni v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku za účelom stanovenia ceny nehnuteľností. Nemožno opomenúť nečinnosť žalobcov počas celého konania, keďže títo ani na výzvu súdu nepredložili znalecký posudok za účelom vyrubenia súdneho poplatku, nespĺnili si povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania a napokon ani poplatkovú povinnosť, ktorá im vznikla podaním žaloby. Z uvedených dôvodov súd uložil žalobcom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť štátu trovy konania vo výške 185,22 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa v rade 1/ prostredníctvom súdom ustanovenej opatrovníčky, ktorá sa domáhala „zrušenia poplatku vo výške 185,22 Eur, na ktorého zaplatenie bola vyzvaná“.

Uviedla, že žalobkyňa v rade 1/ je dlhodobo liečená na psychiatrii a v súčasnosti je pozbavená spôsobilosti na právne úkony a za opatrovníka jej bola ustanovená žalovaná (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4Ps/10/2014-36 zo dňa 17.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.11.2014). V čase, keď žalobkyňa v rade 1/ spisovala proti žalovanej žalobu bola ovplyvňovaná a nedokázala posúdiť danú situáciu. V následnom doplnení odvolania opatrovníčka žalobkyne v rade 1/ uviedla, že sa domáha „zrušenia žaloby“.

Okresný súd Liptovský Mikuláš následne uznesením č. k. 5C/215/2013-93 zo dňa 19.10.2015 ustanovil žalobkyňu v tomto konaní kolízneho opatrovníka - Mesto Liptovský Mikuláš z dôvodu možnej kolízie záujmov žalobkyne v rade 1/ a žalovanej, ktorá je jej opatrovníkom (§ 192 ods. 1 O.s.p. a § 31a ods. 1 O.s.p.).

Žalobca v rade 2/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu konštatoval, že sa k nemu nemieni vyjadriť.

Uviedol, že žalobou doručanou súdu dňa 20.08.2013 sa žalobcovia v rade 1/ a 2/ prostredníctvom právneho zástupcu domáhali voči žalovanej zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Súd žalobcov v rade 1/ a 2/ vyzval, aby predložili znalecký posudok za účelom vyrubenia súdneho poplatku. Žalobcovia na výzvu súdu nereagovali. Z uvedených dôvodov súd v konaní ustanovil znalkyňu Ing. Danu Piatkovú a uložil jej povinnosť vypracovať znalecký posudok za účelom stanovenia ceny nehnuteľnosti, ktorá aj požadovaný znalecký posudok vo veci vyhotovila. Za vyhotovenie znaleckého posudku súd priznal znalkyni znalečné vo výške 185,22 Eur. Nakoľko žalobcovia neuhradili ani preddavok na trovy znaleckého dokazovania, súd vyplatil znalkyni uvedenú sumu zo svojich rozpočtových prostriedkov. Napadnutým uznesením súd konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku zo žaloby, žalovanej nepriznal náhradu trov konania a žalobcov v rade 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť štátu spoločne a nerozdielne vzniknuté trovy konania vo výške 185,22 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Rozsudok, ktorým bola žalobkyňa v rade 1/ pozbavená spôsobilosti na právne úkony bol právoplatný a vykonateľný dňom 26.11.2014 a tento bol doručený vo fotokópii právnomu zástupcovi žalobcov až dňa 26.10.2015.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) toto uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolacie námietky žalovanej v rade 1/ považoval odvolací súd za dôvodné.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

Ustanovenie § 148 ods. 1 O.s.p. upravuje náhradu trov, ktoré vznikli štátu. V konaní, v ktorom vo vzťahu medzi účastníkmi prichádza do úvahy náhrada trov konania, štát má podľa uvedeného zákonného ustanovenia právo na náhradu trov konania len proti tomu účastníkovi konania, ktorého by podľa výsledku konania postihovala povinnosť nahradiť trovy konania druhému účastníkovi. V prípade, ak sú na strane účastníka splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, trov, ktoré by inak pripadli na tohto účastníka podľa výsledku konania, znáša štát. Pritom nie je rozhodujúce, či sa účastníkovi rozhodnutím súdu priznalo oslobodenie od súdnych poplatkov, ale to, či sú inak splnené podmienky na priznanie oslobodenia podľa § 138 O.s.p. Ak by bol účastník oslobodený od súdnych poplatkov len sčasti alebo ak by súd posúdil, že u tohto účastníka sú splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov len sčasti, štát má právo od tohto účastníka na náhradu trov konania, ktoré platil, znížené o rozsah oslobodenia.

Z ustanovenia § 148 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že štát nemá proti účastníkovi právo na náhradu trov konania, ktoré platil bezvýnimočne, ale podľa výsledku konania. Tento uvádzaný zákonný predpoklad však nie je totožný so zákonným predpokladom „úspechu vo veci“, ako sa uvádza napr. v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. alebo v ust. § 143 O.s.p. V sporovom konaní má štát nárok na náhradu trov konania voči tomu účastníkovi, ktorému uloží povinnosť na náhradu trov konania vo vzťahu k druhému účastníkovi. Procesný dôvod nerozhoduje. Môže to byť podľa ust. § 141, 2 a 3 a § 143 a § 146 ods. 2 O.s.p. a nadväzne na to aj podľa ustanovení v opravných konaniach, ktoré upravujú náhradu trov konania. V konaniach, v ktorých sa o náhrade trov konania rozhodne tak, že z nich nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., § 144 O.s.p.) patrí štátu nárok na náhradu trov konania proti obom účastníkom, ktorí stoja oproti sebe v takomto sporovom konaní. Naproti tomu v nesporovom konaní, ktoré možno začať i bez návrhu, štátu vzniká právo na náhradu trov konania voči tomu účastníkovi, ktorý nemal procesný úspech so svojím návrhom na rozhodnutie, alebo procesným stanoviskom vo veci samej bez ohľadu na to, že súd takýmto stanoviskom, či obsahom návrhu na rozhodnutie vo veci samej nie je viazaný podľa § 153 ods. 2 O.s.p.

Ani uzavretie súdneho zmiernu nezaväzuje účastníkov povinnosti na náhradu trov, ktoré za nich platil štát. To platí bez ohľadu na to, či sa účastníci v zmiernu dohodli o náhrade trov konania alebo súd priamo v ňom o nich rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. b) O.s.p. V takom konaní však treba porovnať žalobný petít s výsledkom schváleného súdneho zmiernu. Toto porovnanie môže vyústiť do záveru úspešnosti alebo neúspešnosti uplatnenej žaloby a nadväzne na to sa môže zistiť výsledok konania. Zisťuje sa teda, pre ktorého z účastníkov konania je obsah zmiernu a v akom rozsahu priaznivý oproti žalobnému petítu. A podľa tohto záveru možno prijať i úsudok o práve štátu na náhradu trov konania. Ak dôjde k zastaveniu konania, je možné uložiť povinnosť nahradiť trovy štátu tomu účastníkovi, ktorému bola uložená povinnosť zaplatiť náhradu trov druhému účastníkovi konania. Ak súd určil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, uloží povinnosť nahradiť trovy štátu pomerne.

Vo vzťahu k náhrade trov konania, ktoré vznikli štátu, nie je významné, či konanie ako také alebo účastník konania bol zo zákona oslobodený od súdneho poplatku. Súd však musí dôsledne skúmať splnenie všetkých podmienok upravených v ust. § 148 ods. 1 O.s.p. ako predpokladu na zaviazanie účastníka na náhradu trov štátu.

V prejednávanej veci odôvodnenie napadnutého uznesenia obsahuje len citáciu ust. § 148 ods. 1 vety prvej O.s.p. s konštatovaním, že v konkrétnej veci vzniklo štátu právo na náhradu trov konania, ktoré platil voči žalobcom. Konanie bolo zastavené, pričom právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanej (§ 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.), keďže žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania. Súd neuložil žalobcom nahradiť žalovanej trovy konania iba z toho dôvodu, že si ich náhradu voči žalobcom neuplatnila. Trovy štátu pozostávali zo znalečného vo výške 185,22 Eur, ktoré bolo vyplatené znalkyni v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku za účelom stanovenia ceny

nehnutelností, ktoré boli predmetom konania, a ktorý žalobcovia na žiadosť súdu nepredložili. Znalecký posudok bol teda v konaní vyhotovený za účelom vyrubenia súdneho poplatku. Žalobcovia si nespĺnili povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Poplatková povinnosť im pritom vznikla už podaním žaloby. Takto vyjadrený myšlienkový postup súdu prvého stupňa zjavne nedosahuje kvalitu vyžadovanú ust. § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. Z obsahu jeho rozhodnutia nemohol krajský súd nijako zistiť spôsob zhodnotenia zákonných predpokladov pre rozhodnutie súdu v zmysle ust. § 148 ods. 1 O.s.p. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je totiž zrejme ako, a na základe čoho okresný súd ustálil, že ani u jedného zo žalobcov nie sú splnené predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by súd takýto predpoklad u účastníkov, no najmä žalobcov, prvostupňový súd vôbec zisťoval.

Na základe popísaných dôvodov krajský súd zrušil napadnuté uznesenie z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti v napadnutej časti a nedostatočne zisteného skutkového stavu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f), h) a ods. 2 O.s.p.).

Vo zvyšnej časti (nenapadnutej odvolaním), zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

V ďalšom konaní okresný súd bude skúmať, či niektorý zo žalobcov spĺňa/nespĺňa podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.) a až po preskúmaní tejto skutočnosti, bude môcť opätovne rozhodnúť, či a ktorého zo žalobcov zaviazá na náhradu trov štátu v zmysle ust. § 148 ods. 1 O.s.p. V novom rozhodnutí o trovách štátu okresný súd podrobne vysvetlí, na základe akých úvah prizná/neprizná štátu právo na náhradu trov, a to v súlade s cit. ust. § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. a zároveň rozhodne i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.